

Raadsconsultatiebrief

Onderwerp	Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs
Zaaknummer	Z/19/325525
Documentnummer	Z/19/325525/INT/19/910645
Portefeuillehouder	Nanne van Dellen
Portefeuille	Onderwijs
Datum	3 september 2019
Behandelend ambtenaar/afdeling	W. Dijkstra/MO
Telefoon en mail	0316-595307

Aanleiding

De raad heeft tijdens de informatieve avond van 13 maart 2019 aangegeven in een vroeg stadium betrokken te willen worden bij de nieuwe verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. De verordening dient voor het eind van het jaar 2019 geharmoniseerd te zijn (wet Arhi). Met deze brief informeren wij u over de belangrijkste vraagpunten rond onderwijshuisvesting, waarover wij graag op 24 september 2019 met u het gesprek aangaan.

Consultatiepunten

1. Welke voorkeur heeft de raad voor het vaststellen van vergoedingen voor onderwijshuisvesting: op basis van feitelijke kosten of op basis van normvergoedingen? En waarom?
2. Zijn er naar aanleiding van de informatieavond van maart 2019 nog onduidelijkheden over de rolverdeling tussen college en raad?
3. In hoeverre is de raad bereid om budgetten beschikbaar te stellen voor de verduurzaming van schoolgebouwen (nieuwbouw en bestaande bouw)?
4. Hoe staat u tegenover (een vorm van) doordecentralisatie wanneer het gaat om onderwijshuisvesting?

Toelichting

1. Feitelijke kosten versus normvergoedingen

In artikel 4 van de verordening worden afspraken vastgelegd over het vaststellen van vergoedingen. Het voorstel is om de voorzieningen nieuwbouw, uitbreiding, eerste inrichting onderwijsleerpakket en eerste inrichting meubilair op basis van normvergoedingen vast te stellen. De vergoeding voor andere voorzieningen wordt vastgesteld op basis van feitelijke kosten. Hierbij gaat het om ingebruikname van leegstaande lokalen bij een andere school, het verplaatsen van één of meer tijdelijke gebouwen, terrein en medegebruik van een ruimte van een andere school, herstel van constructiefouten, schades en huur van een sportterrein voor voortgezet onderwijs.

Voor- en nadelen

De onderwijswetten schrijven voor dat de gemeenteraad normen vaststelt aan de hand waarvan de bedragen worden vastgesteld voor de toegekende voorzieningen in de huisvesting.

Ten aanzien van de financiële normering zijn er twee opties: een strikt genormeerde lijn en een benadering op basis van de werkelijke kosten, oftewel de offertelijn. Ook kan een combinatie van beide worden gekozen. De genormeerde lijn houdt in dat precies wordt aangegeven welk bedrag voor welke voorziening staat. De offertelijn houdt in dat het schoolbestuur voor een gewenste

voorziening een aantal offertes vraagt, op basis van vooraf gezamenlijk vastgestelde uitgangspunten. Op basis van de overlegde offertes stelt de gemeente het vergoedingsbedrag vast. In de (model-) verordening wordt in principe uitgegaan van een combinatie van beide.

Het gebruik van normbedragen heeft aan de ene kant een financiële achtergrond. De normbedragen zijn gerelateerd aan het aan het gemeentefonds toegevoegde budget voor onderwijshuisvesting. Dit budget is niet toereikend voor de gemeentelijke uitgaven aan onderwijshuisvesting. Daarnaast bestaat al in een vroeg stadium duidelijkheid over het bedrag dat beschikbaar wordt, of kan worden gesteld. Dit biedt voordelen voor de gemeente bij het voorbereiden van de begroting. Ook voor schoolbesturen is het financiële kader op voorhand duidelijk.

Daarnaast is er een juridische achtergrond. Het werken met normbedragen vergroot de rechtsgelijkheid voor schoolbesturen. Elk schoolbestuur heeft in gelijke omstandigheden aanspraak op een gelijk bedrag. Dit is een belangrijke reden in het kader van de gelijke behandeling binnen het onderwijs.

Het nadeel van normbedragen is gelegen in de inflexibiliteit ervan. Het zijn vaste, gemiddelde bedragen die vanuit de VNG verordening veelal landelijk worden toegepast. Hierdoor kan slecht worden ingespeeld op kostenverhogende factoren die het gevolg zijn van lokale omstandigheden. Normbedragen worden overigens jaarlijks door de VNG geïndexeerd.

Meer informatie: website VNG

(<https://vng.nl/onderwerpenindex/onderwijs/onderwijshuisvesting/normbedragen>)

Verordeningen van andere gemeenten

Er zijn gemeenten die kiezen zoals de vm. Gemeente Zevenaar voor de genormeerde lijn voor alle voorzieningen die te maken hebben 'voor blijvend of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen' (artikel 2, onderdeel a) en de offertelijns voor andere voorzieningen (art. 2, onderdelen b t/m d). Andere gemeenten zoals vm. Gemeente Rijnwaarden kiezen voor de genormeerde lijn als het gaat om (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding en eerste inrichting voor onderwijsleerpakket en meubilair (art. 2, onderdeel a, 1, 2, 6 en 7) en de offertelijns voor andere voorzieningen. De VNG zit eveneens op deze lijn.

Tenslotte zijn er gemeenten die in de praktijk kiezen voor het werken op basis van feitelijke kosten, voor doordecentralisatie of voor het toevoegen/verwijderen van voorzieningen aan/uit artikel 2. Om aan de gewenste flexibiliteit t.o.v. het gebruik van normbedragen tegemoet te komen, heeft de VNG in de modelverordening (en in het conceptvoorstel neemt het college dit over) een tekst opgenomen over het omgaan met normbedragen als er bijzondere lokale omstandigheden zijn die voor een verlaging of verhoging van de normbedragen aanleiding geven (bijlage IV, deel F).

2. Rolverdeling college – raad

Op de informatieavond in maart 2019 is gesproken over de rolverdeling van college en raad voor wat betreft onderwijshuisvesting. Het is de bevoegdheid van de raad om de kaders (verordeningen) vast te stellen en het recht om budgetten beschikbaar te stellen. Het is de bevoegdheid van het college om de binnen de beschikbaar gestelde budgetten te zorgen voor onderwijshuisvesting. Hiervoor stelt het college jaarlijks het programma en overzicht vast, evenals het Integraal Huisvestingsplan (in principe 4-jaarlijks). Het college legt hierover verantwoording af aan de raad

middels de gebruikelijke P&C cyclus en informeert de raad minimaal 1 x per jaar over belangrijke ontwikkelingen.

3. *Financiering verduurzaming schoolgebouwen*

De ambitie van de gemeente Zevenaar is om in 2040 aardgasvrij en energieneutraal te zijn. Voor nieuwe gebouwen zijn er nieuwe normen in ontwikkeling (BENG-normen / Bijna Energie Neutrale Gebouwen). De kosten hiervan kunnen boven het niveau van de normvergoedingen uitkomen. Voor bestaande gebouwen geldt dat hiervoor investeringen nodig zijn om aan deze ambitie te kunnen voldoen. Volgens de huidige verordening is dit een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Zij nemen hierin ook hun verantwoordelijkheid met behulp van zonnepanelen, led-verlichting en educatie. De aansluiting op een warmtenet of de aanschaf van warmtepompen is echter een kostbare zaak waar schoolbesturen zich (nog) niet aan wagen.

4. *Doordecentralisatie*

Schoolbesturen hebben aangegeven de mogelijkheden van doordecentralisatie te willen onderzoeken. Doordecentralisatie betekent globaal dat de financiële middelen van de gemeente samengevoegd worden met die van de schoolbesturen en mogelijk ook de gebouwen overgaan naar (een coöperatie van) schoolbesturen. In een aantal Nederlandse gemeenten is men tot (een vorm van) doordecentralisatie overgegaan; het betreft voornamelijk het Voortgezet onderwijs, maar ook het Primair onderwijs kan erbij betrokken worden.

Vervolgproces

De opbrengst van de consultatie nemen wij mee in het vervolgproces met zowel de schoolbesturen als het college. Na het Op Overeenstemming Gerichte Overleg (OOGO) met alle schoolbesturen op 27 september 2019 bieden wij u de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Zevenaar 2020 voor het eind van 2019 aan om vast te stellen.

Bij deze raadsconsultatiebrief zijn de volgende bijlagen gevoegd:

1. Z/19/325525/INT/19/910647 Toelichting op voorgestelde aanpassingen
2. Z/19/325525/INT/19/910648 Concept verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Michel Tromp

De burgemeester
Lucien van Riswijk